

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 20 NOV. 2009

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail ism@ism.dk

/J.nr. 2009-8362

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 27. oktober 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 50 (SOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra René Skau Björnsson (S)

Spørgsmål nr. 50:

Vil ministeren udtømmende gøre rede for, hvordan der føres tilsyn med Ankestyrelsens virksomhed og samtidig oplyse, hvem det er, der skal tage initiativer i forhold til Ankestyrelsen, hvis det er således, at Ankestyrelsen evt. skulle træffe en afgørelse i strid med lovgivningens formål og/eller indhold?

Svar:

Ankestyrelsen er efter § 50 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område klageinstans for administrative afgørelser, i det omfang det fastsættes ved lov. Ankestyrelsens afgørelser kan efter bestemmelsens stk. 3 ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

I § 68 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område er bl.a. fastsat, at Ankestyrelsen er uafhængig af instruktioner vedrørende afgørelsen af den enkelte sag.

Retssikkerhedslovens § 68 er en videreførelse af § 1, stk. 3, i den tidligere gældende lov om den sociale ankestyrelse.

Ankestyrelsen blev oprettet ved lov nr. 605 af 20. december 1972 om Den Sociale Ankestyrelse. Reglen om Ankestyrelsens uafhængighed vedrørende den enkelte sags behandling indgik som et væsentligt element heri, jf. lovforslag L 175 1972-73.

Loven er baseret på betænkning 543/1969 om det sociale tryghedssystem - struktur og dagpenge - afgivet af socialreformkommissionen i oktober 1969.

I betænkningen anføres bl.a.: "Det er en væsentlig forudsætning for socialt arbejde, at befolkningen har tillid til de sociale myndigheder. Ankesystemet må derfor være opbygget, så det medvirker til at fremme denne tillid. En hovedbetingelse for, at ankesystemet kan få denne virkning er, at befolkningen opfatter systemet som retsbeskyttende, og at der faktisk skabes retsbeskyttelse. Hertil må kræves, at systemet dels er så enkelt, at borgeren uden vanskelighed kan finde ud af det, og dels at klageinstansen er så uafhængig og sagkyndig, at borgeren føler sikkerhed for, at der skete en reel prøvelse af, om han har fået den hjælp, lovgivningen tilsigter."

Om klageorganets uafhængighed anføres videre i betænkningen:

"På den baggrund foreslås det, at der oprettes en samlet central uafhængig social ankemyndighed (socialretten). Forslagets baggrund er samtidig ønsket om at skabe forøget tryghed gennem en forbedret retssikkerhed. Den øverste administrative ankeinstans vil kunne gøres uafhængig, så den enkelte borger er sikker på, at organet ikke under hensyn til et vist afhængighedsforhold af stat, kommune, organisationer eller andre træffer afgørelser, der ikke er fagligt korrekte."

Af bemærkningerne til lovforslaget til lov om den sociale ankestyrelse fremgår, at forslaget er udarbejdet efter de retningslinjer og principper, som er foreslået af socialreformkommissionen. I lovforslaget er benævnelsen af klageorganet dog ændret til den sociale ankestyrelse, idet det anføres, at betænkningens terminologi kan tilsløre det forhold, at ankestyrelsen ikke kan sidestilles med en domstol, men er en administrativ myndighed.

Spørgsmålet om Ankestyrelsens uafhængighed har flere gange siden været behandlet i Folketinget, jf. tingets behandling af L 118 1982-83 (FT tillæg B sp 1103 ff.) og L 244 1993-94, § 4 (FT tillæg A sp. 8468 f og sp. 8488 f).

Med bestemmelsen i den gældende retssikkerhedslovs § 68 fastslås således Ankestyrelsens integritet og funktionelle uafhængighed som øverste ankemyndighed på det sociale område.

Bestemmelsen indebærer, at Indenrigs- og Socialministeriet ikke kan gribe ind i afgørelsen eller behandlingen af konkrete klagesager.

En afgørelse truffet af Ankestyrelsen kan indbringes for domstolene, jf. grundlovens § 63.

Hvis ministeriet vurderer, at en principiel afgørelse truffet af Ankestyrelsen, eller at Ankestyrelsens praksis i relation til en lovbestemmelse ikke er i overensstemmelse med intentionen med bestemmelsen, kan ministeren fremsætte lovforslag, hvor lovteksten præciseres, eller hvor ministeren gives bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler på området, jf. bl.a. L 15 2008-09 og L 118 1982-83.

Med hensyn til Ankestyrelsens budget- og personaleforhold og andre administrative forhold må det i mangel på udtrykkelig regulering af dette spørgsmål i lovgivningen gælde, at Indenrigs- og Socialministeriet har de instruktionsbeføjelser, der gælder i forhold til statslige styrelser. Der kan bl.a. henvises til "Den sociale styrelseslov med kommentar" og "Lov om Den Sociale Ankestyrelse med kommentar" 1992 s. 90.

Som led i tilsynet indgår Ankestyrelsen hvert år en resultatkontrakt med Indenrigs- og Socialministeriet. I resultatkontrakten er der fastsat krav til resultatmål, effektmål og målekriterier for:

- Sagsbehandling
- Praksiskoordinering
- Kvalitet
- Vidensindsamling og -formidling
- Analyse

Resultatkravene fastsættes, så de er ambitiøse, men også realistiske. Indenrigs- og Socialministeriet indgår i løbende dialog med Ankestyrelsen om de konkrete målsætninger, som opstilles i resultatkontrakten, og jeg har på den baggrund stor tillid til, at Ankestyrelsen træffer afgørelser i overensstemmelse med lovgivningens formål og indhold.

Karen Ellemann

/Jens Kristian Poulsen